МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ,МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
_____ Л.О. Омельянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)
«28» 08 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
КУРСОВА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «ДИЧОРОЗВЕДЕННЯ»

підготовки бакалаврів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Мисливське господарство та рослинні ресурси»

спеціальності Н-4 Лісове господарство
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань Н-4 Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧІ: Бережна Аліна Михайлівна, асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Протокол № 1 від "25" 08 2026 р.
Завідувач кафедри _____
(підпис) Домніч В.І.
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ В.І. Домніч
(підпис) (ініціали, прізвище)

2026 рік

Зв`язок з викладачем (викладачами): асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології Бережна Аліна Михайлівна
E-mail: alinaberezhnaya3@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення:
Телефон: +380674199249
Інші засоби зв'язку: *Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram*
Кафедра: біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

1. Опис освітнього компонента

Курсова робота (курсовий проєкт) є видом індивідуального навчально-/науково-дослідного завдання з дисципліни «Дичорозведення»

Метою написання курсової роботи з дисципліни «Дичорозведення» є поглиблення теоретичних знань і формування практичних умінь з дисципліни «Дичорозведення», а також розвиток навичок самостійного наукового дослідження, аналіз сучасних технологій утримання та розведення мисливських тварин, визначення їх ефективності та обґрунтування можливостей практичного застосування, вивчення впливу дичорозведення на стан популяцій мисливських видів та розробка рекомендацій щодо їх раціонального використання й охорони. **Освітній компонент «Дичорозведення» є ключовим елементом фахової підготовки майбутніх спеціалістів у галузі мисливського господарства та біоресурсів. Його важливість полягає у формуванні системного розуміння біологічних основ, технологій штучного розведення, утримання та охорони мисливських видів тварин, що є необхідною передумовою професійної компетентності та здатності приймати відповідальні управлінські рішення.** Без засвоєння цього освітнього компонента неможливе успішне виконання професійних функцій, оскільки фахівець повинен: володіти знаннями про біологію, поведінку та екологічні потреби мисливських видів; уміти застосовувати сучасні технології дичорозведення; працювати з обладнанням, що використовується у вольєрному та напіввільному утриманні; здійснювати селекційну, облікову, біотехнічну та ветеринарно-профілактичну роботу; забезпечувати стале використання та охорону мисливських ресурсів.

Пререквізити (попередні дисципліни):

- «Зоологія»
- «Методи обліку мисливських тварин»

Ці компоненти формують базу знань, необхідну для розуміння біології мисливських тварин та умов їх утримання.

Постреквізити (наступні дисципліни):

- «Раціональне використання мисливських ресурсів»
- «Типологія мисливських угідь»
- «Управління популяціями мисливських тварин»
- «Культура полювання»
- «Управлінський контроль лісових та мисливських господарств»

Вони передбачають уміння застосовувати знання, здобуті в межах освітнього компонента «Дичорозведення», на практичному рівні.

Запорізький національний університет
Силабус освітнього компонента

«КУРСОВА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «ДИЧОРОЗВЕДЕННЯ»

Паспорт освітнього компонента

Нормативні показники	**денна форма здобуття освіти**	**заочна форма здобуття освіти**
1	*2*	*3*
Статус ОК	**Обов'язкова**	
Семестр	4 -й	-
Кількість кредитів ECTS	**3**	-
Кількість годин	24	-
Консультації	Поточні консультації проводяться дистанційно по п'ятницям, віторкам 09.25-10.55 Zoom, ідентифікатор 3220942968, пароль 12345; через систему Moodle у робочий час.	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**захист курсової роботи**	
Посилання на електронний контент освітнього компонента в СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17671	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності та результати навчання	**Методи навчання**	**Форми і методи оцінювання**
1	*2*	*3*
Знання біологічних особливостей мисливських тварин. Розуміння екологічних потреб видів, принципів добору та утримання.	Лекції з мультимедійним супроводом Проблемно-зорієнтоване навчання Вивчення ситуаційних кейсів Самостійне опрацювання наукової літератури	Усне опитування Тестовий контроль знань Оцінювання активності на практичних заняттях
Здатність застосовувати технології утримання та штучного розведення тварин.	Практичні заняття у вольєрах Лабораторні роботи Демонстрація технологічного обладнання Метод «навчання через	Звіти з практичних та лабораторних робіт Перевірка виконання технологічних завдань Спостереження за практичними навичками

	дію»	
Уміння проводити оцінку стану мисливських угідь.	Польові заняття Робота з картографічними матеріалами Використання GIS-програм Проєктна діяльність	Оцінювання практичних робіт у польових умовах Перевірка картографічних проєктів Індивідуальні завдання
Здатність здійснювати селекційну роботу та розробляти біотехнічні заходи.	Моделювання виробничих ситуацій Робота з нормативно-технічною документацією Групові дискусії	Оцінювання пропозицій та проєктів Експертне оцінювання креативних рішень Презентації результатів роботи
Уміння працювати з фаховою літературою та науковими джерелами.	Робота з бібліографічними базами Практичні заняття з оформлення наукових посилань Аналіз наукових статей	Реферати Індивідуальні наукові огляди Перевірка списку літератури у курсовій роботі
Комунікативні та аналітичні компетентності.	Групові обговорення Презентації проєктів Дебати та рольові ігри	Оцінювання участі в дискусіях Презентації й захисти робіт Письмові аналітичні роботи
Здатність виконувати самостійне дослідження (курсова робота).	Консультації викладача Самостійна робота над проектом Аналітичні та статистичні методи дослідження	Захист курсової роботи Оцінювання за критеріями: новизна, практична значущість, логіка, обґрунтованість висновків

3. Тематика курсових робіт

Здобувач освіти має право самостійно обрати тему курсової роботи з поданого переліку або запропонувати власну тему, що відповідає змісту освітнього компонента «Дичорозведення».
Індивідуальна тема, запропонована студентом,
повинна бути:
актуальною та фахово обґрунтованою;
пов’язаною з проблематикою дичорозведення, біотехнії, мисливського господарства чи охорони біоресурсів;
такою, що дозволяє здійснювати аналітичну, проєктну або дослідницьку діяльність.
Обов’язковою є попередня консультація з викладачем (керівником курсової роботи) щодо доцільності та коректності обраної теми.

Остаточне затвердження теми здійснюється:
керівником,
науково-педагогічним працівником, який забезпечує викладання дисципліни,
або на засіданні кафедри (за потреби).

Після затвердження теми студент отримує:
індивідуальне завдання,

календарний план виконання роботи,
рекомендації щодо джерел, інструментів та методів дослідження.

Змінювати тему після затвердження дозволяється лише за погодженням із викладачем, але не пізніше встановлених кафедрою термінів.

Тематика курсових робіт з дисципліни «Дичорозведення» на навчальний рік:

1. Біологічні особливості та технологія утримання фазана звичайного у вольєрних умовах.
2. Особливості штучного розведення куріпки сірої та підвищення її виживаності у природі.
3. Організація розплідника для вирощування зайця-русака: біотехнічні та ветеринарні вимоги.
4. Напіввільне утримання оленя благородного: технологія, проблеми та перспективи.
5. Методи підвищення продуктивності мисливських угідь з урахуванням біології диких копитних.
6. Селекційна робота у дичорозведенні: принципи, завдання та методи контролю інбридингу.
7. Розведення качок мисливських видів у штучних умовах: біологічні та технологічні аспекти.
8. Використання GIS-технологій у плануванні та оптимізації мисливських угідь.
9. Біотехнічні заходи для покращення умов існування мисливських тварин у польових господарствах.
10. Патології мисливських тварин у вольєрних умовах та основи ветеринарно-профілактичних заходів.
11. Оцінка кормової бази мисливських угідь та шляхи її покращення.
12. Штучна інкубація яєць мисливських птахів: теорія, практика та типові помилки.
13. Організація охорони та захисту мисливських тварин від хижаків і браконьєрства.
14. Економічна ефективність дичорозведення у мисливському господарстві.
15. Відновлення чисельності рідкісних та зникаючих мисливських видів: досвід і практичні підходи.

4. Структура навчальної дисципліни

Етап	Опис навчальної діяльності (завдання)	Кількість годин		Кінцевий термін виконання
		о/д.ф.	з.ф.	
1	*2*	*3*	*4*	*5*
1	Вибір теми, з'ясування об'єкта, предмета, мети та завдання дослідження	6	-	*тиждень 25 / лютий 2025 / до 10.03.2025*
2	Підбір, вивчення джерел і літератури за темою курсової роботи	6	-	*тиждень 28/ березень 2025 / до 31.03.2025*
3	Розробка плану (графіку) курсової роботи	6	--	-
4	Написання та оформлення курсової роботи	6	-	-.
5	Захист курсової роботи	6	-	*тиждень 37/ 15.05.2026*

5. Система та критерії оцінювання курсової роботи/курсового

Запорізький національний університет

Силабус освітнього компонента

«КУРСОВА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «ДИЧОРОЗВЕДЕННЯ» проєкту

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання	Усього балів
1	*2*	*3*	*4*
Поточний контроль / Написання курсової роботи (виконання завдань)			
1	Відповідність назви змісту роботи	Оцінюється коректність та точність формулювання теми, її повна відповідність змісту, структурі й висновкам роботи.	5 балів
2	Актуальність дослідження, наукова новизна отриманих результатів	Визначається ступінь важливості теми для сучасної науки й практики дичорозведення, здатність автора запропонувати нові підходи, ідеї або вдосконалення існуючих технологій.	5 балів
3	Практична значущість роботи	Оцінюється можливість застосування результатів роботи в діяльності мисливських господарств, розплідників, наукових установ чи природоохоронних структур.	5 балів
4	Використання термінологічного апарату	Аналізується правильність і доречність використання спеціальної термінології, її відповідність чинним науковим стандартам.	5 балів
5	Використання фахової літератури	Бере до уваги кількість і якість джерел, уміння студента працювати з науковими статтями, монографіями, методичними рекомендаціями, законодавчими актами. Оцінюється правильність посилань і оформлення списку літератури.	5 балів
6	Відповідність логічної будови роботи поставленим цілям і завданням	Визначається чіткість структури, гармонійність викладу, логічний зв'язок між розділами, відповідність аналізу та висновків поставленим у вступі цілям.	5 балів
7	Наявність креативних підходів до вирішення проблем	Оцінюються новаторські рішення, оригінальні ідеї, нові методи аналізу, творчий підхід до організації дослідження чи проєктування.	5 балів
8	Рівень обґрунтування запропонованих рішень	Аналізується переконливість, доказовість, використання аргументів, фактичних даних, аналітичних розрахунків, схем, таблиць.	5 балів
9	Рівень самостійності дослідження	Враховується обсяг роботи, виконаний студентом самостійно: збір даних, обробка матеріалів, аналіз літератури, формування висновків, пропозицій.	5 балів
10	Мова викладення матеріалу	Оцінюється грамотність, точність формулювань, стилістична відповідність академічному рівню, логічність та зрозумілість викладу.	5 балів
11	Оформлення роботи	Перевіряється відповідність встановленим стандартам та вимогам кафедри/ЗВО: структура, шрифти, інтервали, таблиці, посилання, ілюстрації, титульний аркуш, нумерація тощо.	5 балів
12	Обґрунтованість висновків	Оцінюється наскільки висновки відповідають меті та завданням	5 балів

		дослідження, наскільки вони логічні, аргументовані й спираються на проведений аналіз.	
Усього			**60**
Підсумковий контроль / Захист курсової роботи			
Залік	Уміння розкривати в усній доповіді зміст розглянутих у курсовій роботі положень		20 балів
	Компетентність у відповідях на запитання під час захисту курсової роботи		20 балів
Усього			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	**Залік**
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. В. В. Петриченко, Д. О. Фролов, О. П. Корж Штучне розведення дичини. Суми : «Університетська книга». 2015. 224 с.
2. Хоєцький П. Б. Мисливствознавство. Львів : «Сполом». 2006. 112 с.
3. Хоєцький П. Б. Сарна європейська (Capreolus capreolus L.) в мисливських угіддях Львівщини. Львів : «Сполом». 2013. 224 с.
4. Петриченко В. В., Рубцова Н. Ю. Вольєрне утримання диких копитних. Запоріжжя : ЗНУ. 2015. 105 с.

Інформаційні ресурси

1. Екотопи та види тварин України – https://pryroda.in.ua
2. Каталог мисливських видів Європи – https://www.europeanwildlife.org
3. IUCN Red List (дані про статус видів) – https://www.iucnredlist.org
4. Національна бібліотека України ім. Вернадського (доступ до статей) – https://www.nbuv.gov.ua
5. FAO Wildlife & Protected Areas — https://www.fao.org/wildlife

7. Регуляції і політики написання та захисту курсової роботи/курсового проєкту

Курсова робота з дисципліни **«Дичорозведення»** є завершеним індивідуальним навчально-науковим завданням, що передбачає ґрунтовне опрацювання теоретичних джерел, аналіз практичних матеріалів та формулювання власних висновків і рекомендацій.

Курсова робота має містити такі обов'язкові елементи:**Титульний аркуш** (за зразком кафедри).**Зміст.Вступ** (актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, методи).**Основна**

«КУРСОВА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «ДИЧОРОЗВЕДЕННЯ»

частина, яка включає:теоретичні положення;аналітичні матеріали;характеристику мисливських видів або технологій дичорозведення;власний аналіз, проєктні рішення чи дослідження.**Висновки.Список використаних джерел** (не менше 15–20 джерел).**Додатки** (схеми вольєрів, фото, таблиці, карти).

Вимоги до оформлення:

- шрифт Times New Roman, 14 pt, інтервал 1,5;
- поля: 2–2,5 см;
- таблиці та рисунки мають бути підписані та пронумеровані;
- посилання оформлюються відповідно до стандартів, визначених кафедрою.

Якщо існують кафедральні методичні рекомендації, слід використовувати їх та наводити посилання на електронний ресурс видання.

2. Процедура захисту курсової роботи

1. Студент подає завершену й перевірену роботу керівнику у встановлений термін.
2. Після перевірки керівник допускає роботу до захисту або повертає на доопрацювання.
3. Захист проводиться перед викладачем або комісією, визначеною кафедрою.
4. Під час захисту здобувач повинен:
   коротко викласти мету, завдання та основні результати;
   аргументувати новизну та практичну цінність;
   відповісти на запитання.
5. Рішення щодо оцінки оголошується після завершення захисту.

Під час написання курсової роботи студент зобов’язаний дотримуватися норм академічної доброчесності.

1.1. Перевірка на плагіат

Курсова робота перевіряється викладачем за допомогою програм автоматичної перевірки. До захисту допускаються роботи з рівнем оригінальності **не нижче 70–80 %** (як визначено кафедрою).

1.2. Заборонені прояви недоброчесності

- списування з робіт інших студентів;
- плагіат текстів, фото, таблиць, карт, схем, без належного цитування;
- використання штучно згенерованих текстів **без коректного переосмислення**, аналізу та посилань;
- фабрикація даних;
- використання чужих курсових робіт.

1.3. Санкції у випадку порушень

- недопуск до захисту;
- необхідність повного перероблення роботи;
- зниження підсумкової оцінки;
- у повторних випадках — дисциплінарні заходи згідно з правилами ЗВО.

1.4. Приклади правильного цитування

- **Текстове посилання:** (Петренко, 2020).
- **Підпис ілюстрації:** *Рис. 3. Схема вольєра (джерело: Іваненко, 2018).*
- **Фото з інтернету:** *Фото 2 — Фазан звичайний (джерело: офіційний сайт Нацпарку).*

Авторські матеріали повинні бути чітко зазначені як власні.

2. Підстави для недопуску курсової роботи до захисту

- рівень оригінальності нижче встановленого мінімуму;
- відсутність ключових структурних елементів (вступ, висновки, розділи);
- наявність грубих помилок або неякісне оформлення;
- недотримання вимог до обсягу;
- пропущені терміни подання без поважної причини;
- відсутність підтверджених консультацій із керівником (якщо передбачено кафедрою).

3. Процедура оскарження результатів оцінювання

У разі незгоди з оцінкою студент має право подати **письмову апеляцію** на ім'я завідувача кафедри протягом визначеного терміну. Апеляцію розглядає комісія, яка:

- аналізує роботу,
- переглядає результати захисту,
- приймає рішення щодо підтвердження або зміни оцінки.

Рішення комісії є остаточним.

4. Повторний захист курсової роботи

Студент, який отримав оцінку **«незадовільно»**, має право на повторний захист за таких умов:

- **Варіант 1:** доопрацювання існуючої роботи відповідно до зауважень.
- **Варіант 2:** написання нової курсової роботи на іншу тему (за рішенням кафедри або викладача).
- Повторний захист проводиться у спеціально визначені терміни.

Повторне порушення вимог доброчесності позбавляє студента можливості повторного захисту у поточному семестрі.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2024-2025 н.р. доступний за адресою: http://surl.li/afeagu.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734.
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших

маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/